

Εγκώμιον εις τον άγιον και ένδοξον μεγαλομάρτυρα του Χριστού Δημήτριον (Άγιος Νεόφυτος ο Έγκλειστος)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 25 Οκτωβρίου, 2018

***Νεοφύτου πρεσβυτέρου μοναχού και έγκλειστου έγκωμιαστικόν λόγος
στόν άγιο και ένδοξο μεγαλομάρτυρα του Χριστού Δημήτριο, καθώς και
σχετικά με τόν μαρτύριο, τὰ θαύματα και τόν σεβάσμιον ναό του.***

1. Ο ένδοξος Δημήτριος και συμμετοχος στην ούράνια δόξα, μάς χάρισε σήμερα την πανήγυρη του ως υπέρτατο δώρο. Έμπρός λοιπόν και έμεϊς, που αποτελούμε τόν θίασο εκείνων που άγαπούν τόν μάρτυρα, άς τόν τιμήσουμε με θεόπνευστους ύμνους και έγκώμια, για να μάς ώφελήσει ό φίλος και μάρτυρας ως μεσολαβητής στόν βασιλέα Χριστό. Άς τουίσουμε λοιπόν και τόν θεϊκό του ζήλο και την άγάπη του για τόν Χριστό και τὰ ένάρετα προτερήματα του άνθρώπου και άς γεμίσουμε με θεϊκή χαρά όπως έχει γραφεί, έπειδή άναφέρεται ότι, όταν έγκωμιάζεται ό δίκαιος, γεμίζουν με εύφροσύνη οί λαοί. Μακάρι όμως να μην γεμίσουμε μόνο με άγαλλίαση, αλλά να ώφεληθούμε από τις όμιλίες και τις τιμητικές έκδηλώσεις στην μνήμη του, σύμφωνα με τόν θέλημα του Θεού.

2. Αύτός λοιπόν ό μακάριος Δημήτριος, που είναι πράγματι πολίτης στην ούράνια πόλη και βασιλεία τιμήθηκε και από την επίγεια θνητή βασιλεία. Διότι μιá και είχε εύγενική καταγωγή και μεγάλη φήμη και φρόντιζε από μικρή ήλικία για τόν άψογο και έντιμο βίο, τόν άγάπησαν και τόν τίμησαν πολύ, συνάμα και ό Θεός και οί άνθρωποι. Γι' αυτό λοιπόν άρχικά έλαβε τόν άξίωμα του έκσκεπτορος και ήταν συνεργός και συμμετοχος στην σύγκλητο. Στην συνέχεια άναγορεύθηκε άνθύπατος της Ελλάδος. Για τόν ίδιο όμως ό άληθινός πλοϋτος και ή δόξα ήταν αύτή, να είναι δηλαδή και να τόν άποκαλούν χριστιανό, και δέν ύπολόγιζε καθόλου τις τιμές των βασιλιάδων. Γι' αυτό έπειδή ξεχειλίζε από διδασκαλία γεμάτη με θεϊκή σοφία και πνευματικό λόγο, άλλαζε την πίστη πολλών και από την πλάνη των ειδώλων τούς οδηγούσε στην άληθινή πίστη.

3. Έπειδή λοιπόν ό άγιος τέτοια κήρυττε στόν λαό στην πόλη της Θεσσαλονίκης και έξαπλωνόταν ή φήμη του σ' όλόκληρη την περιοχή γύρω από αύτήν, τόν συνέλαβαν οί διώκτες της άλήθειας και τόν όδήγησαν στόν τύραννο Μαξιμιανό. Ο άγιος όμως είχε λαμπερό τόν πρόσωπό του με την παρέμβαση της θείας χάριτος και προκάλεσε έκπληξη στόν τύραννο, ό όποιος έπειδή ντράπηκε τελικά δέν τόν τιμώρησε, αλλά τόν

κατηγόρησε ως άχάριστο, διότι λησμόνησε βαθιά τις βασιλικές τιμές και πίστεψε στον σταυρωμένο Χριστό. Έκφράζοντας λοιπόν αυτά τα λόγια και κάποιες άλλες κολακευτικές μωρολογίες, προσπαθοῦσε να παρασύρει τὸν ἅγιο ἀπὸ τὴν πίστη του. Αὐτὸς ὅμως ἀντιστεκόταν σὰν ἀκλόνητος στύλος καὶ σὰν βράχος στὴν ἀκτὴ ἀπέναντι στὰ χτυπήματα τῶν κυμάτων. Ὄταν τὸν ρώτησε καὶ πάλι ὁ βασιλιάς ἀν ἐπιμένει νὰ πιστεύει στὸν σταυρωμένο Χριστό, ὁ ἅγιος τοῦ ἀπάντησε: «Μακάρι νὰ μπορούσα, βασιλιά, ὄχι μόνο τὸν ἑαυτό μου, ἀλλὰ καὶ ὅλο τὸν κόσμο νὰ τὸν πείσω νὰ πιστεύει στὸν Ἐσταυρωμένο καὶ νὰ τοὺς ἀπαλλάξω ἀπὸ αὐτὴ τὴν μεγαλομανία καὶ τὴν πλάνη τῶν εἰδώλων. Καὶ ἐγὼ βέβαια εἶμαι ἕτοιμος στὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ μου νὰ ὑποστῶ ὄχι μόνον ἕναν θάνατο, ἀλλὰ πολλούς, ἀν βέβαια αὐτὸ τὸ ἐπιτρέπει ἡ φύση μου».

4. Ὁ βασιλιάς λοιπόν, ὅταν εἶδε τὴν μεγάλη τόλμη τοῦ ἄνδρα καὶ κατάλαβε τὴν ἀκλόνητη ἀπόφασή του, ἔγινε θηρίο ἀπὸ θυμὸ γιὰ νὰ βασανίσει τὸν ἅγιο. Συγκράτησε ὡστόσο τὸν θυμὸ του γιὰ τὸ τέλος, διότι ἤθελε νὰ ἀσχοληθεῖ μὲ τὸ θέατρο καὶ τὸ στάδιο. Γι' αὐτὸ λοιπὸν ἔφτασε σ' αὐτὸ τὸ μέρος μὲ ἄμαξα. Διέταξε νὰ φρουρήσουν τὸν μάρτυρα σὲ μιὰ κάμαρα λουτροκαμίνου, ποὺ δὲν τὴν εἶχαν ἀκόμη ἀνάψει, ὥσπου νὰ βρεῖ εὐκαιρία ἀπὸ τὰ μάταια θεάματα καὶ στὴν συνέχεια νὰ ὀδηγήσει τὸν ἅγιο σὲ ἐξέταση.

5. Τὸ θέατρο τῆς πόλεως, ποὺ τὸ ἔλεγαν καὶ στάδιο, ἦταν κλεισμένο γύρω - γύρω μὲ σανίδες καὶ ὀρισμένα μάγγανα, ὅπου ὅσοι ἔμπαιναν, παρακολουθοῦσαν σὰν σὲ θέατρο, καὶ σκότωναν σὲ μονομαχία γιὰ νὰ εὐχαριστήσουν τὸν αἰμοχαρῆ βασιλιά, μὲ τὸ νὰ χύνουν συχνὰ ἀνθρώπινο αἷμα.

6. Ὁ βασιλιάς εἶχε ἀποκτήσει κάποιον μονομάχο, ποὺ τὸν ἔλεγαν Λυαῖο, πολὺ δυνατὸ καὶ μεγαλόσωμο, ποὺ καταγόταν ἀπὸ τὸ ἔθνος τῶν Βανδάλων καὶ ὁ ὁποῖος στὴν Ρώμη, στὸ Σίρμιο καὶ στὴν Θεσσαλονίκη, ἀλλὰ καὶ σὲ πολλοὺς ἄλλους τόπους, σκότωσε πολλοὺς ἀνθρώπους σὲ μονομαχία, καὶ ὁ βασιλιάς θεωροῦσε θαυματουργὴ τὴν πολὺ μεγάλη του δύναμη καὶ τὴν ἱκανότητά του στὸν φόνο καὶ κόμπαζε.

7. Ὄταν αὐτὸς στάθηκε στὸ στάδιο, ποὺ ἀναφέραμε, καὶ ὁ βασιλιάς καλοῦσε τὸν κόσμο μὲ τοὺς κήρυκες ὑποσχόμενος χρήματα σ' ὅποιον ἐπιθυμοῦσε ἀπὸ τοὺς πολίτες νὰ μονομαχήσει μὲ τὸν Λυαῖο, κανεὶς δὲν εἶχε τὴν τόλμη νὰ μονομαχήσει μὲ αὐτόν, διότι ὅλοι ἔτρεμαν ἀπὸ φόβο καὶ μόνο ἀπὸ τὴν ὄψη καὶ τὸ θράσος τοῦ Λυαίου.

8. Τότε λοιπὸν ἕνας νεαρὸς παρακινήθηκε ἀπὸ τὸν Θεὸ ἐναντίον αὐτοῦ του κακοποιοῦ, ποὺ τὸν ἔλεγαν Νέστορα, ποὺ ἦταν ὠραῖος στὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴ, καὶ γνωστὸς τοῦ ἁγίου Δημητρίου, τρέχει σ' αὐτόν, στὸν τόπο ποὺ τὸν φρουροῦσαν, ἔπεσε στὰ πόδια του καὶ τὸν παρακαλοῦσε λέγοντας: «Νὰ προσευχηθεῖς γιὰ μένα, δοῦλε τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ ἐπικαλεστεῖς τὸν Χριστό, διότι θέλω νὰ μονομαχήσω πρόθυμα μὲ αὐτόν». Τότε ὁ ἅγιος σταύρωσε τὸ μέτωπο καὶ τὴν καρδιὰ τοῦ Νέστορος

καὶ λέγει στὸν ἴδιο. «Πήγαινε, παιδί μου, καὶ τὸν Λυαῖο θὰ νικήσεις καὶ θὰ μαρτυρήσεις γιὰ χάρη τοῦ Χριστοῦ».

9. Καὶ αὐτὸς ἐξοπλίστηκε μὲ τὴν εὐχὴ τοῦ ἁγίου Δημητρίου σὰν νὰ φόρεσε θεῖο θώρακα, ἔρχεται τρεχάτος στὸ στάδιο, ἔβγαλε καὶ πέταξε κάτω τὸν χιτώνα του καὶ πηδώντας ἀπὸ τὶς βαθμίδες στάθηκε μπροστὰ στὸν βασιλιά. Αὐτὸς ἔμεινε ἔκπληκτος ἀπὸ τὴν τόλμη τοῦ νεαροῦ καὶ τοῦ λέγει: «Νεαρέ μου, ἀπ' ὅ,τι φαίνεται ἡ ἐπιθυμία τῶν χρημάτων σὲ ὀδήγησε σ' αὐτὸ τὸ τόλμημα. Ἐγὼ βέβαια, ἐπειδὴ λυπᾶμαι καὶ τὴν ὁμορφιά σου καὶ τὸν ἀνθὸ τῆς νιότης σου, σοῦ δίνω τὰ χρήματα καὶ παραδέχομαι τὴν γενναιότητά σου· φύγε κερδίζοντας καὶ τὴν ζωὴ σου καὶ τὰ χρήματα. Μὴν ἀντισταθεῖς ὅμως στὸν Λυαῖο, διότι πολλοὺς ἔστειλε στὸν θάνατο, πῶς δυνατοὺς ἀπὸ σένα».

10. Ὄταν λοιπὸν τὰ ἄκουσε αὐτὰ ὁ Νέστωρ, οὔτε τὸν Λυαῖο φοβήθηκε γιὰ τοὺς ἐπαίνους, οὔτε ὑποχώρησε στὴν γενναιοδωρία τοῦ βασιλιᾶ, ἀλλὰ τοῦ εἶπε: «βασιλιά μου, δὲν ἔχω ἔρθει σ' αὐτὴ τὴν μονομαχία διότι ἐπιθυμῶ χρήματα, ἀλλὰ γιὰ ν' ἀποδείξω σήμερα μπροστὰ σου πῶς ἰσχυρὸ τὸν ἑαυτό μου ἀπὸ τὸν Λυαῖο». Τότε λοιπὸν ὁ βασιλιάς καὶ οἱ σύεδροί του γεμάτοι θυμὸ κατάλαβαν τὴν ἀλαζονεία τοῦ Νέστορος καὶ ἐνθάρρουναν ὑπερβολικὰ τὸν Λυαῖο γιὰ τὴν ἐξόντωσή του.

11. Καὶ ὁ νεανίας τοῦ Θεοῦ ἐνισχύθηκε μὲ τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ, πῆρε στὰ χέρια του τὸν ἀκινάκη, σήκωσε τὰ μάτια στὸν οὐρανὸ, προσευχήθηκε καὶ εἶπε «ὁ Θεὸς τοῦ δούλου σου Δημητρίου καὶ ὁ ἀγαπημένος γιὸς σου Ἰησοῦς Χριστός, πὺν νίκησες τὸν ἐχθρὸ Γολιάθ μὲ τὸν ἐκλεκτό σου Δαβίδ, ἐσὺ Κύριε νίκησε καὶ τούτῃ τὴν στιγμή τὴν δύναμη τοῦ Λυαίου». Ἔτσι λοιπὸν προσευχήθηκε καὶ πήδησε μέσα ἀπὸ τὰ μάγγανα καί, ὅταν ἔγινε ἡ συμπλοκή, ὁ Λυαῖος δέχτηκε καίριο χτύπημα στὴν καρδιά ἀπὸ τὸν Νέστορα καὶ πέθανε ἀμέσως καὶ ἔφερε τὴν πῶς μεγάλη στενοχώρια στὸν βασιλιά. Καὶ ὁ Νέστωρ δόξαζε τὸν Θεό, διότι ὁ βάρβαρος σκοτώθηκε μὲ τὶς προσευχὲς τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

12. Ὁ Μαξιμιανὸς ὅμως τινάχτηκε μὲ θυμὸ ἀπὸ τὴν καθέδρα, καὶ συμπεριφερόταν στυγνὰ στοὺς ἀυλικούς του, λέγοντας· «μὰ τοὺς θεοὺς, ἂν δὲν ἔγινε κάποια μαγεία, ἕνας μικρόσωμος νεαρὸς δὲν θὰ σκότωνε τὸν Λυαῖο, πὺν ἔχει κάνει τόσα καὶ τέτοια κατορθώματα».

13. Τότε ὁ τύραννος κάλεσε τὸν Νέστορα καὶ τὸν ρώτησε λέγοντάς του «ἀπάντησέ μας, νεαρέ μου, μὲ ποιὰ μαγικὰ τεχνάσματα καὶ ποιὸς συνεργάτες εἶχες καὶ σκότωσες τὸν Λυαῖο;». Ὁ Νέστωρ λοιπὸν πῆρε τὸν λόγο καὶ εἶπε· «οὔτε μὲ μαγεία, οὔτε μὲ μαγγανεία, ὅπως εἶπες, βασιλιά, σκοτώθηκε ὁ Λυαῖος, ἀλλὰ ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς τοῦ Δημητρίου, ὁ Θεὸς τῶν χριστιανῶν, ἔστειλε τὸν ἄγγελό του καὶ σκότωσε τὸν Λυαῖο μὲ τὸ χέρι μου, διότι ἦταν μιαρὸς καὶ ἐγωιστής». Τότε λοιπὸν ὁ θεομάχος γέμισε μὲ θυμὸ καὶ ὀργὴ καὶ διέταξε νὰ ὀδηγήσουν τὸν Νέστορα στὸ δυτικὸ μέρος

τῆς Θεσσαλονίκης, στὴν λεγόμενη χρυσὴ πύλη, καὶ νὰ τὸν σκοτώσουν, διότι ἦταν χριστιανός, καὶ ἔτσι λοιπὸν ὁ ἅγιος αὐτὸς νεανίας στεφανώθηκε μὲ τὸ στεφάνι τοῦ μαρτυρίου, στὶς εἰκοσιπέντε τοῦ Ὀκτωβρίου.

14. Αὐτὸς ὁ ἱερὸς μεγαλομάρτυς τοῦ Χριστοῦ Δημήτριος βλέπει στὴν καμάρα ποὺ τὸν φρουροῦσαν νὰ βγαίνει ἀπὸ τὴν γῆ ἕνας πελώριος σκορπιὸς ἔτοιμος νὰ τὸν πλήξει μὲ τὸ κεντρί του, μνημονεύει ἐκεῖνον ποὺ ἔδωσε ἐξουσία νὰ πατοῦμε πάνω σε φίδια καὶ σκορπιούς, ἔφτυσε τὸ σκορπιό, τὸν σφράγισε μὲ τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ καὶ τὸν ἐπέδειξε ἀμέσως νεκρό. Ἀμέσως τότε ἄγγελος Κυρίου πῆρε ἕνα θεϊκὸ στεφάνι καὶ στεφάνωσε τὴν κάρα τοῦ μάρτυρα, ἡ στέψη δὲν ἔγινε ἴσως γιὰ τὴν νέκρωση τοῦ σκορπιοῦ, ἀλλὰ γιὰ τὴν σφαγὴ τοῦ ἁγίου στὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ποὺ θὰ γινόταν μετὰ ἀπὸ λίγο. Γι' αὐτὸ καὶ τοῦ ἔλεγε ὁ ἄγγελος· «Εἰρήνη σε σένα, ἀθλητὴ τοῦ Χριστοῦ, νὰ ἔχεις θάρρος καὶ νὰ φανεῖς γενναῖος ἄνδρας».

15. Τότε λοιπὸν ὀρισμένοι ἄρχοντες συκοφάντες κατηγοροῦν τὸν Δημήτριο στὸν βασιλιὰ ὡς αἴτιο τῆς σφαγῆς τοῦ Λυαίου. Ὅταν τὸ ἄκουσε ὁ ἴδιος, ἔλεγε πὼς δὲν ἦταν καλὸς οἰωνὸς ἢ συνάντησή του μὲ τὸν ἅγιο στό στάδιο. Γι' αὐτὸ βράζοντας ἀπὸ τὸν θυμὸ του ἐναντίον τοῦ μάρτυρα, διατάζει νὰ τὸν σκοτώσουν μὲ λόγχη, ἐκεῖ μέσα στὶς καμάρες, ὅπου τὸν φρουροῦσαν, πράγμα ποὺ ἔκαναν ἀμέσως μὲ πολλὴ γρηγοράδα οἱ δῆμοι χωρὶς λύπηση στὶς εἰκοσιέξι Ὀκτωβρίου.

16. Καὶ τὸ μαρτύριο τοῦ ἀθλητῆ ἦταν σύντομο καὶ χαλαρό, ὁ ἴδιος ὅμως ἐπιθυμοῦσε νὰ ὑποστῆ τὸ μαρτύριο ὄχι μόνο σὲ σύντομο χρονικὸ διάστημα, ἀλλὰ γιὰ πολλὰς ἡμέρες καὶ μὲ περίπλοκα βάσανα γιὰ τὴν ἀγάπη του στὸν Χριστό. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ καρδιογνώστης Θεὸς, ἐπειδὴ δέχτηκε τὴν στιγμιαία σφαγὴ ὡς πολὺχρονο μαρτύριο καὶ τὴν συντομία της ὡς διαρκέστερο μαρτύριο, τὸν στεφάνωσε γιὰ τὴν πρόθεσή του καὶ τὸν ἐφοδίασε μὲ πολλὰς θαυματουργικὰς ἰκανότητες καὶ ἰαματικὰ χαρίσματα, μὲ ἀποτέλεσμα ἡ ἴδια ἢ κιβωτὸς τοῦ ἁγίου λειψάνου νὰ ἀναδίδει συνέχεια τὸ μύρο, σὰν πηγὴ τοῦ ζῶντος ὕδατος, ὥστε πὼς εὐκόλα νὰ λιγοστεύει τὸ νερὸ τῆς πηγῆς, παρὰ νὰ λιγοστῆσει ποτὲ ἐκεῖνη ἢ πηγὴ τοῦ μύρου. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο λοιπὸν ὁ γενναϊόδωρος Θεὸς γνωρίζει νὰ ἀνταποδίδει τὴν δόξα σ' ὅσους τὸν δοξάζουν.

17. Καὶ ὁ Λοῦπος, ὁ ὑπῆρέτης τοῦ μάρτυρα βλέποντας τὴν σφαγὴ τοῦ ἀφέντη του ἀποκομίζει σημαντικὸ κέρδος. Ἀφοῦ πῆρε λοιπὸν τὸ ὄραριο τοῦ ἁγίου καὶ τὸ βασιλικὸ δαχτυλίδι ἀπὸ τὸ χέρι του καὶ τὰ ἔβαψε μέσα στὸ αἷμα τοῦ ἁγίου, ἐπιτελοῦσε μὲ αὐτὰ θεραπείες κάθε νοσήματος καὶ ἀπομάκρυνε τὰ πονηρὰ πνεύματα. Ἐπειδὴ ἡ φήμη τῶν θαυμάτων ἐξαπλώθηκε σ' ὀλόκληρη τὴν περιοχὴ γύρω ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκη, ἔφτασε μέχρι καὶ στὸν βασιλιὰ, ὁ ὁποῖος παθιασμένος ἀπὸ τὸν θυμὸ διέταξε νὰ σκοτώσουν καὶ τὸν Λοῦπο, τὸν ὁποῖο σκότωσαν στὸ λεγόμενο δημαρχεῖον τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης.

18. Τὸ καλλίνικο καὶ πανάγιο λείψανο τοῦ ἁγίου Δημητρίου βρισκόταν

περιφρονημένο από φόβο στον βασιλιά και τους διώκτες. Τη νύχτα όμως, τὸ ἔκλεψαν ὀρισμένοι πιστοὶ ἄνθρωποι καὶ τὸ ἔκρυψαν στὸ χῶμα, ὅσο μπορούσαν. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ κρυφτεῖ μιὰ πόλη, ποὺ βρίσκεται στὴν κορυφὴ βουνοῦ, οὔτε αὐτὸ τὸ ἄφησε νὰ κρυφτεῖ ἡ πηγὴ τῶν θαυμάτων, ἀλλὰ ἔγινε ξακουστὸς σ' ὀλόκληρη τὴν Μακεδονία καὶ τὴν Θεσσαλία ὁ ἅγιος, μὲ τὰ θαύματά του δηλαδή, μὲ τὰ ὁποῖα νικῆθηκαν οἱ αὐθάδειες τῆς μανίας τῶν εἰδώλων καὶ λαμπρύνονταν τὰ δόγματα τῆς ἄμεμπτης πίστεως τῶν χριστιανῶν.

19. Τότε λοιπὸν ἕνας εὐσεβὴς καὶ ἔνδοξος ἄνδρας, ποὺ τὸν ἔλεγαν Λεόντιο, καὶ ἔγινε ὑπάρχος τοῦ Ἰλλυρικοῦ, πήγαινε στὴν χώρα τῶν Θρακῶν καὶ ἀρρώστησε ἀπὸ ἀνίατη ἀσθένεια· τὸν ὀδήγησαν οἱ δικοὶ του στὴν πόλη τῆς Θεσσαλονίκης μ' ἕνα φορεῖο καὶ τὸν ξάπλωσαν πάνω στὸ ἱαματικὸ μνημα τοῦ μάρτυρα· καὶ ἀμέσως ἔγινε ἐντελῶς καλά, μὲ ἀποτέλεσμα καὶ ὁ ἴδιος ὁ ὑπάρχος καὶ ὅλοι οἱ γύρω του νὰ θαυμάζουν τὴν ταχύτατη βοήθεια τοῦ μάρτυρα, νὰ δοξάζουν τὸν Θεὸ καὶ νὰ ἐγκωμιάζουν τὸν μάρτυρά του Δημήτριο.

20. Αὐτὸς λοιπὸν κατέστρεψε τὶς καμάρες τῶν καμινιῶν καὶ τὰ κτίσματα τῶν θερμῶν λουτρῶν καὶ καθάρισε ἐντελῶς τὸν τόπο ἀπὸ ὅλα τὰ ξύλα καὶ τὰ σκουπίδια, ἀνήγειρε πανέμορφο καὶ πάνσεπτο ναὸ πρὸς τιμὴν τοῦ μάρτυρα ἀνάμεσα στὸ δημόσιο λουτρὸ καὶ στὸ στάδιο, ποὺ ἀναφέραμε προηγουμένως, τὸν ὁποῖο κόσμησε μὲ δαπάνη πολλῶν χρημάτων καὶ τὸν ἔκανε πολὺ λαμπρό. Αὐτὸς μέχρι καὶ σήμερα καμαρώνει σὰν ἐπίγειος οὐρανός, διότι τὸν ἔχει κάνει ἔνδοξο ἢ πηγὴ τῶν θαυμάτων· αὐτὸς φέρει πάντα τὴν θεόβρυτη λάρνακα τοῦ μύρου ὡς ἀνεξάντλητη πηγὴ· αὐτὸς ὑπάρχει παυσίπονο φάρμακο, ποὺ θεραπεύει τὰ διάφορα νοσήματα· αὐτὸς ἔχοντας ὡς ἀσυναγώνιστο οἰκοδεσπότη τὸν ξακουστὸ Δημήτριο δὲν θὰ φοβηθεῖ τὶς ἐπιδρομὲς τῶν βαρβάρων ἐχθρῶν· αὐτὸς πολλὰς φορὲς εἶναι ἡ λύτρωση τῶν αἰχμαλώτων, μὲ ἀποτέλεσμα πολλὰς φορὲς νὰ βρίσκονται αἰχμάλωτοι σ' ἐκεῖνον τὸν ἱερὸ ναὸ μαζὶ μὲ τὶς ἀλυσίδες τους καὶ ἀπὸ τὴν Συρία καὶ ἀπὸ ἄλλες βαρβαρικές χώρες καὶ νὰ λένε ὅτι τοὺς ἀρπάζει ὁ ἅγιος Δημήτριος καὶ τοὺς διασώζει φέρνοντάς τους μετέωρους μέχρι τὸν ναὸ του.

21. Καὶ ὄχι μόνο αὐτῶν ἀλλὰ καὶ τῶν πιστῶν βασιλιάδων εἶναι σύμμαχος αὐτὸς ὁ ἱερὸς ὀπλίτης, στὸν ὁποῖο καὶ ἐγὼ γεμάτος χαρὰ θὰ ἀπευθύνω λίγους χαιρετισμοὺς καὶ θὰ τελειώσω τὸν λόγο μου.

22. Χαῖρε, ἀσυναγώνιστε στρατιώτη τοῦ Χριστοῦ τρισευτυχισμένε Δημήτριε, διότι σύμφωνα μὲ τὸν Παῦλο, ἀγωνίστηκες τὸν ὠραῖο ἀγώνα, ἔχεις τρέξει τὸν δρόμο μέχρι τὸ τέρμα, ἔχεις διαφυλάξει τὴν πίστη καὶ στεφανώθηκες ἐπάξια ἀπὸ τὸν Θεὸ μὲ τὸν στέφανο τῆς δικαιοσύνης.

Χαῖρε μάρτυρα Δημήτριε, διότι ἂν καὶ ἔχεις δεχτεῖ καὶ σὺ στὸ σῶμα σου τὶς πληγὲς ποὺ δέχτηκε ὁ Χριστὸς, ἀνέβηκες στὸν ἴδιον μὲ χαρὰ καὶ ἀγαλλίαση.

Χαῖρε, μάρτυρα Δημήτριε, διότι ἔγινες πράγματι μιμητὴς τοῦ Χριστοῦ. Ἐκεῖνος βέβαια γιὰ χάρη ὄλων μας δέχτηκε τὴν λόγχη ἀπὸ τὸν ἀσεβῆ στρατιώτη στὴν ἀμόλυπτη πλευρά του καὶ σὺ ὡς εὐσεβὴς στρατιώτης του γιὰ χάρη τῆς ἀγάπης του δέχτηκες τὴν λόγχη στὴν φυλακὴ ἀπὸ ἀσεβεῖς στρατιῶτες.

Χαῖρε, μάρτυρα Δημήτριε, διότι ἔχεις πλουτίσει μὲ τὴν ἀγγελικὴ χάρη καὶ ἀποδεικνύεσαι ἐπίγειος ἄγγελος καὶ οὐράνιος ἄνθρωπος γεμάτος δόξα.

Χαῖρε, μάρτυρα Δημήτριε, διότι εἶσαι μνημένος στὴν χάρη καὶ ἐλευθερωτὴς τῶν αἰχμαλώτων καὶ πολὺ γρήγορος ἰατρὸς τῶν διαφόρων ἀσθενειῶν.

Χαῖρε, μάρτυρα Δημήτριε, μαζὶ μὲ τὸν Γεώργιο καὶ τὸν Θεόδωρο, τοὺς συναθλητὲς καὶ συμμέτοχούς σου, τὸ τρισευτυχημένο ὄπλο τῶν εὐσεβῶν βασιλέων μας, τὸ ξίφος τους μὲ τὶς τρεῖς αἰχμὲς ἐναντίον τῶν ἀθέων βαρβάρων, τὸ τριπλὸ τεῖχος τῆς βασιλικῆς αὐλῆς, τὸ τρίσπαθο κάρφωμα στὴν καρδιὰ τῶν σκληρῶν ἐχθρῶν, τὸ τριστόλιστο στέμμα τῶν βασιλιάδων μας, τὸ τριπλὸ φῶς τῆς ὁδοιπορίας τους ἡμέρα καὶ νύχτα, τὸ τριπλὸ ὄπλο τοῦ ἐκφοβισμοῦ τους καὶ τὸ πολὺ ἀγαπητὸ καὶ ἰσάριθμο τῆς Τριάδος.

Χαῖρε, διότι ἔχεις ἀξιοθεῖ τὴν ἀκατάπαυτη χαρὰ καὶ εἶσαι συνοδὸς τῶν πιστῶν βασιλιάδων. Καὶ ἐγὼ τὸ γνωρίζω ὅτι νικιέται ἡ παράταξή μας σὲ περίοδο πολέμου. Ἀλλὰ δὲν ρίχνουμε τὴν εὐθύνη γιὰ τὴν ἥττα στὴν ἀδράνεια αὐτῶν τῶν στρατηγῶν, ἀλλὰ οἱ καρποὶ τῶν κακῶν πράξεων κάνουν πιὸ ἰσχυροὺς τοὺς ἐχθροὺς μας ἐναντίον μας. Πῶς λοιπὸν, ἀναφέρει ὁ προφήτης, ἕνας θὰ καταδιώξει χίλιους, καὶ δύο θὰ μετακινήσουν μυριάδες καὶ τὰ ἀκόλουθα.

23. Καὶ ὁ ἅγιος ἐκεῖνος ἄνθρωπος, ὁ Λεόντιος, ὅταν ὀλοκλήρωσε τὸν πανσεβάσμιο ναὸ τοῦ μάρτυρα καὶ ἐπρόκειτο νὰ φύγει στὸ Ἰλλυρικόν, σκεπτόταν νὰ πάρει μαζὶ του κάποιον λείψανο, γιὰ νὰ ἀνεγείρει καὶ ἐκεῖ ναὸ στὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου. Ὁ ἅγιος ὅμως τὴν νύχτα παρουσιάστηκε σ' αὐτὸν καὶ τοῦ ἔκοψε τὴν ὀρμή. Τότε λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος πῆρε τὴν χλαμύδα τοῦ ἁγίου καὶ ἕνα μέρος ἀπὸ τὸ ὄράριο, ποὺ ἦταν βαμμένα κατακόκκινα στὸ αἷμα τοῦ ἁγίου, κατασκεύασε ἀργυρὴ λειψανοθήκη, τὰ ἀπέθεσε μέσα σ' αὐτὴν καὶ συνέχισε τὸν δρόμο του.

24. Ὅταν ἔφτασε σ' ἕναν ποταμό, ποὺ τὸν λένε Δούναβι, ἐπειδὴ δὲν μπορούσε νὰ περάσει ἀπὸ τὸν θυελλώδη καιρὸ καὶ τὸ φούσκωμα τοῦ ὀρμητικοῦ ρεύματος, καθόταν καὶ περίμενε νὰ λιγοστέψει ὁ ποταμὸς, αὐτὸς ὅμως πιὸ πολὺ φούσκωνε, ἀντὶ νὰ λιγοστεύει. Καὶ ὁ ἅγιος Δημήτριος παρουσιάστηκε νύχτα σ' αὐτὸν καὶ τοῦ εἶπε: «Διώξε ἀπὸ μέσα σου κάθε δειλία καὶ ἀπιστία, ἀνέβα πάνω στὸ πλοιάριό σου, πάρε στὰ χέρια σου τὴν σορὸ ποὺ φέρνεις μαζὶ σου καὶ πέρνα ἄφοβα τὸν ποταμὸ μαζὶ μὲ τὴν συνοδεία σου». Καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔκανε αὐτὸ τὸ πράγμα, πέρασε ἀβλαβῆς τὸν ποταμὸ καὶ ἔτσι διασώθηκε καὶ ἀπέθεσε τὴν ἁγία λειψανοθήκη μὲ τὰ ἁγιάσματά της,

ἐκεῖ ὅπου ἔχτισε καὶ ἄλλον ναὸ πρὸς τιμὴν τοῦ μάρτυρα ἁγίου Δημητρίου, δίπλα στὸν σεβάσμιο ναὸ τῆς καλλινίκου μάρτυρος Ἀναστασίας, ἀπ’ ὅπου ξεχύθηκαν πολλοὶ ποταμοὶ θαυμάτων. Ἀπὸ αὐτούς, Χριστὲ βασιλιά μου, ἀφοῦ μᾶς ποτίσεις, ὡς ποταμὸς τῆς εἰρήνης, γέμισέ μας, φώτισε, καθάρισε, θεράπευσε τὶς ψυχές μας μαζὶ καὶ τὰ σώματά μας μὲ τὶς προσευχὲς τοῦ ὑπηρετῆ Σου καὶ μάρτυρα Δημητρίου καὶ τῆς ἄχραντης Θεοτόκου, γιὰ νὰ δοξαστεῖ καὶ ἀπὸ ἐδῶ τὸ πανάγιο ὄνομά Σου, διότι Σοῦ πρέπει κάθε δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνηση, μαζὶ μὲ τὸν Πατέρα Σου καὶ τὸ ἅγιό Σου πνεῦμα πάντοτε, καὶ τώρα καὶ γιὰ πάντα καὶ στοὺς αἰῶνες. Ἀμήν.

(Ἅγιος Δημήτριος, Ἐγκωμιαστικοὶ λόγοι ἐπιφανῶν Βυζαντινῶν λογίων, ἔκδ. ΖΗΤΡΟΣ, 2004)

(Πηγή ψηφ. κειμένου: nektarios.gr)

ΣΧΕΤΙΚΟ: [Ἐγκωμιαστικός λόγος εἰς τὸν ἅγιον καὶ πανένδοξον μεγαλομάρτυρα τοῦ Χριστοῦ, Δημήτριον \(Συμεῶν μοναχός καὶ φιλόσοφος\)](#)